

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v exekučnej veci oprávneného **Cassovia Metal investičný fond, a.s. Košice v likvidácii**, naposledy so sídlom v Košiciach, na ulici Hlavnej č. 108, proti povinnému **M. K.**, bývajúcemu v M., **o vymoženie 41,49 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 0 Er 1064/1998, o dovolaní spoločnosti EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Hronského č. 1811, zastúpenej Advokátskou kanceláriou AK NOVIKMEC, s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Rázusova č. 125, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2012 sp. zn. 8 CoE 76/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice – okolie uznesením zo 14. februára 2012 č. k. 0 Er 1064/1998-19 nepovolil zmenu oprávneného. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom konania je návrh EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, na povolenie zmeny účastníka – oprávneného, s tým, že vymáhaná pohľadávka bola postúpená na neho podľa predložených listinných dôkazov spoločnosťou Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o., ktorý získal pohľadávku voči povinnému od pôvodného oprávneného. Zároveň navrhovateľ tohto úkonu uviedol, že súhlasí so vstupom do exekučného konania.

Dotazom do obchodného registra zistil, že oprávnený Cassovia Metal IF, a.s. bol dňa 27.10.2010 z obchodného registra vymazaný na základe ukončenia likvidácie ku dňu

31.8.2010. Oprávnený zanikol výmazom z obchodného registra, nemôže byť preto ďalej účastníkom konania. Ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

Z obsahu priložených listín vyplýva, že prevod pohľadávky zmluvou o postúpení až na spoločnosť EUROINVESTOR s.r.o., zo spoločnosti Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o., ktorej bola pohľadávka zmluvne postúpená pôvodným oprávneným, bol uskutočnený pred zánikom pôvodného oprávneného a taktiež toto oznámenie o prevodoch bolo doručené súdnemu exekútorovi pred týmto výmazom. Návrh na zmenu oprávneného bol však súdu doručený až po dni, kedy došlo k zániku oprávneného. I keď exekučné konanie začalo pred dňom výmazu oprávneného z obchodného registra a pred dňom oznámenia exekútorovi o prevode pohľadávky na tretiu osobu, konanie o návrhu na zmenu účastníka konania je samostatným konaním v rámci výkonu exekúcie a preto sa i posudzovanie behu lehôt viaže výlučne na toto konanie, nie na konanie o výkon exekúcie ako takej. Z tohto hľadiska bol návrh na súd na zmenu účastníka konania – oprávneného, podaný po dni jeho výmazu z obchodného registra, teda po jej zániku. V čase doručenia návrhu na zmenu oprávneného na súd, pôvodný oprávnený už zanikol, preto nemohol pripustiť navrhovanú zmenu oprávneného.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie spoločnosti EUROINVESTOR s.r.o. uznesením z 29. júna 2012 č. k. 8 CoE 76/2012-31 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa. Spoločnosti EUROINVESTOR s.r.o. nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak nepovolil zmenu oprávnenej (správne mal nepripustiť zmenu na strane oprávneného – poznámka dovolacieho súdu), presvedčivým spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil. V celom rozsahu si osvojil správne a zákonné odôvodnenie napadnutého uznesenia. Uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že návrh na zmenu oprávneného bol doručený súdu prvého stupňa 16.11.2011, teda až potom čo pôvodný oprávnený stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, pretože k jeho zániku došlo výmazom z obchodného registra dňom 27.10.2010. Keďže v exekučnom konaní oprávnený je disponentom konania, musí vyjadriť súhlas s návrhom podľa § 92 ods. 2, 3 O.s.p., ak ho podával postupník, ktorý má nastúpiť na jeho miesto. Z toho logicky vyplýva, že návrh na zmenu účastníkov možno urobiť len dovtedy, kým má pôvodný oprávnený spôsobilosť byť účastníkom konania, pretože iba v tomto prípade je možné, aby vyjadril súhlas s takýmto návrhom, resp. sám takýto návrh aj podal. Ak zánikom túto spôsobilosť stratí, návrh na zmenu už nemôže byť účinne urobený.

V prejednávanej veci v čase, keď oprávnený mal spôsobilosť byť účastníkom konania, sám návrh na zmenu účastníka podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. nepodal a takýto návrh v tom čase (do výmazu oprávneného z obchodného registra) nepodal ani postupník EUROINVESTOR, s.r.o.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie EUROINVESTOR s.r.o., ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Namietal, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je v rozpore s ustanovením čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odvolací súd týmto rozhodnutím odňal dovolateľovi prístup k súdu, a tým tiež právo na spravodlivý proces. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil s názorom okresného súdu, pričom sa nezaoberal dôvodmi a skutočnosťami uvedenými v odvolaní. Z uvedeného dôvodu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zároveň nepreskúmateľné, nakoľko odvolací súd neodpovedal na podstatné a právne významné dôvody odvolania a obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V roku 2006 došlo k oznámeniu učenému jednak pôvodným oprávneným a jednak novým oprávneným spoločnosťou Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o., ktorým malo dôjsť k zmene v osobe a oprávneného. K zmene účastníka dochádza oznámením účastníka konania, ktoré však musí byť doložené listinou túto skutočnosť preukazujúcou, a tieto predpoklady v danom prípade boli splnené, preto súd mal konať už s oprávneným Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o., ktorý sa stal účastníkom konania ex lege a nemal rozhodovať o zmene účastníka z pôvodného oprávneného Cassovia Metal investičný fond, a.s. na dovolateľa, ale z oprávneného Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o. na dovolateľa. V predmetnej exekučnej veci spoločnosť Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o. ako aj pôvodný oprávnený oznámili súdnemu exekútorovi postúpenie pohľadávok v roku 2006 a navrhli zmenu oprávneného. V prípade aplikácie Exekučného poriadku platného po 1.9.2005, návrh na zmenu účastníka podáva súdny exekútor, nie účastník konania. Súdny exekútor bol v zmysle uvedených ustanovení Exekučného poriadku povinný doručiť exekučnému súdu návrh na zmenu účastníka konania. Príslušný súdny exekútor však nekonal od roku 2006 a túto svoju nečinnosť zdôvodnil údajnou nemožnosťou identifikácie pohľadávok z predložených zmlúv o postúpení a jej príloh. Dôsledky nesplnenia zákonných povinností súdnym exekútorom však nemôžu spočívať v nemožnosti rozhodnúť o navrhovanej zmene účastníka konania. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu teda nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko odvolací súd dovolateľovi odňal prístup k súdu, za situácie, keď dovolateľ spĺňa podmienky, aby sa účastníkom konania stal. Týmto

dovolateľovi bolo tiež odňaté právo na spravodlivý proces. Dovolateľ kvalifikovaným spôsobom prejavil vôľu byť účastníkom konania, a to na strane navrhovateľa. Účinnosť tohto prejavu nemôže byť závislá na výmaze doterajšieho navrhovateľa z obchodného registra. Ak miesto doterajšieho navrhovateľa sa uvoľnilo pred skončením konania, dôvodne na jeho miesto môže vstúpiť dovolateľ, ktorý túto vôľu prejavil. Odvolací súd sa však vyššie uvedenými závermi neriadil a odňal tak účastníkovi, resp. jeho právnenému nástupcovi možnosť konať pred súdom. Zároveň toto odňatie možnosti konať pred súdom má fatálne dôsledky na rozhodnutie vo veci samej, t. j. zastavenie exekúcie. Každá procesná vada konania, ktorá je uvedená v § 237 O.s.p. je zo zákona dôvodom zakladajúcim vždy nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. Rozhodnutie, ktorému predchádzala niektorá z týchto vad, nemôže byť považované za vecne správne. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že povolí zmenu účastníka konania na strane oprávneného a pripustí, aby namiesto doterajšieho oprávneného Cassovia Metal investičný fond, a.s., Košice v likvidácii, vstúpil do konania nový oprávnený obchodná spoločnosť EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom Hronského č. 1811, Vranov nad Topľou a priznal náhradu trov odvolacieho konania oprávnenému, ktoré vyčíslil.

Súdny exekútor JUDr. Ing. Štefan Varga vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu poukázal na písomné vyjadrenie k odvolaniu z 23.4.2012 a zdôraznil, že na skutočnostiach uvedených v tomto písomnom vyjadrení trvá v celom rozsahu aj v dovolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho

súdu, alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. a/, b/). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie spoločnosti EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom Vranov nad Topľou, na Hronského ulici č. 1811, smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení. Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 239 ods. 1, 2 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na obsah dovolania, ako aj na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

V zmysle § 237 O.s.p. dovolanie je prípustné (teda aj dôvodné) proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal, tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je aj relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (IV. ÚS 252/2004).

Preskúmaním veci dospel dovolací súd k záveru, že konanie a rozhodnutie nie je postihnuté vadou majúcou za následok odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 251 ods. 4 O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Podľa ods. 3 citovaného paragrafu, súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Podľa § 238 ods. 1 prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) účinných od 1.9.2005, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podľa ods. 2 citovaného paragrafu, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku do účinnosti novely vykonanej zákonom č. 341/2005 Z.z., t. j. do 31. augusta 2005, proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu (§ 41). Podľa ods. 4 citovaného paragrafu, prechod povinností alebo práva možno preukázať len listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom, ak nevyplýva priamo z právneho predpisu. Podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, od účinnosti novely vykonanej zákonom č. 341/2005 Z.z., proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi.

Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla. Podľa ods. 4 citovaného paragrafu, ak k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu dôjde po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pokračuje exekútor vo vykonávaní exekúcie na základe pôvodného poverenia, ku ktorému priloží originál alebo osvedčenú fotokópiu listiny preukazujúcej prevod alebo prechod práv a povinností.

Podľa § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 20a ods. 2 O.s.p. právnická osoba zapísaná v obchodnom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra.

Z dovolania vyplýva, že súdy zúčastnené na rozhodovaní mali dovolateľovi odňať možnosť konať pred súdom tým, že nepovolili zmenu účastníka konania na strane oprávneného napriek tomu, že dovolateľ a jeho právny predchodca splnili všetky zákonné predpoklady pre vstup dovolateľa do konania na strane oprávneného.

S uvedeným názorom dovolateľa sa dovolací súd nestotožnil.

Dovolací súd uvádza, že prvostupňový ako aj odvolací súd na zistený skutkový stav správne aplikovali ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. Exekučné konanie v predmetnej veci sa začalo v roku 1998 a podľa prechodného ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Ustanovenie § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku, v znení účinnom do 31. augusta 2005 otázku procesného nástupníctva v exekučnom konaní rieši len čiastočne. Ustanovovalo, že exekúciu možno vykonať aj proti inému, než tomu, kto

je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného, než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, ak sa preukázalo, že na takú osobu prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu. Prevod alebo prechod práv alebo povinností pokiaľ nevyplýval priamo z právneho predpisu, bolo potrebné preukázať listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom. Citované ustanovenie však neupravovalo konkrétny postup účastníkov exekučného konania, súdneho exekútora a exekučného súdu pre prípad, že k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu po začatí exekučného konania aj došlo. Z ustanovenia § 251 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že na exekučné konanie sa použijú ustanovenia v prvej až piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. V praxi to znamená, že pokiaľ Exekučný poriadok určitú procesnú situáciu nerieši, tak sa na jej riešenie použijú príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V danom prípade to znamenalo potrebu aplikovať ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. o zmene účastníka konania. S účinnosťou od 1. septembra 2005 bolo zavedené nové znenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, ktorým sa účastníkom exekučného konania uložila oznamovacia povinnosť ohľadom existencie právnych skutočností zakladajúcich prevod alebo prechod práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu a exekútorovi povinnosť na základe takéhoto oznámenia podať na súd návrh na pripustenie zmeny účastníctva. V zmysle prechodných ustanovení § 238 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, však toto ustanovenie nie je možné aplikovať na exekučné konania začaté pre 1. septembrom 2005, čo je aj posudzovaný exekučný prípad.

Dovolaateľ správnosť svojho výkladu ustanovenia § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005 odôvodňuje okrem iného aj ustálenou praxou súdnych exekútorov v tom čase, t. j. zrejme do nadobudnutia účinnosti novely Exekučného poriadku, uskutočnenej zákonom č. 341/2005 Z.z. Tvrdí pritom, že na zmenu oprávneného alebo povinného stačilo oznámiť súdnemu exekútorovi, že došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu na inú osobu a predložiť listinu, ktorá túto skutočnosť preukazovala. Okolnosti prejednávanej veci však priamo potvrdzujú problematickosť takéhoto výkladu zákonných ustanovení. Tvrdený prechod alebo prevod práv z exekučného titulu sa môže stať predmetom sporu tak, ako tomu bolo aj v danom prípade, keď exekútor pokračoval v konaní s pôvodným oprávneným, pretože usúdil, že zmluva o postúpení pohľadávok a ani jej neoverená príloha neobsahovali dostatočnú špecifikáciu postupovanej pohľadávky. Túto otázku však súdny exekútor nebol oprávnený sám riešiť. Len súd môže posúdiť, či okolnosti uvádzané v oznámení, sú spôsobilé privodiť prevod alebo prechod práv

alebo povinností z exekučného titulu a či predložené listiny sukcesiu do práv a povinností oprávneného alebo povinného aj preukazujú. Správnosť záverov exekučného súdu, ako súdu rozhodujúceho v prvom stupni, môže byť následne preskúmaná v rámci odvolacieho konania (keďže nejde o uznesenia podľa osobitného zákona – Exekučného poriadku; viď § 202 ods. 2 O.s.p. a judikát R 6/2003) a za istých okolností aj konania dovolacieho. Je však neakceptovateľné, aby bol súd viazaný tým, ako otázku procesného nástupníctva v exekučnom konaní posúdil súdny exekútor. Pokiaľ teda aj prax účastníkov exekučného konania súdnych exekútorov pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 341/2005 Z.z. bola taká, ako uvádza dovolateľ, nebola správna a ani v súlade so zákonom a už vôbec nie záväzná pre súd rozhodujúci o návrhu na zmenu účastníka konania, keďže aj v exekučnom konaní platí, že právne záväzný výklad zákona podáva výlučne súd.

Dovolateľ ďalej namietal, že aj keby bol správny názor, podľa ktorého je na zmenu účastníka konania potrebné osobitné rozhodnutie exekučného súdu, súdy zúčastnené na rozhodovaní neprípustne skúmali trvanie podmienok konania u pôvodného oprávneného potom, čo im bola oznámená a preukázaná hmotnoprávna sukcesia do práva pôvodného oprávneného a doručený návrh na zmenu oprávneného spolu so súhlasom nového oprávneného so vstupom do konania. Odvolával sa pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1 ObdoV 45/2007, ktorý skutkovo a právne v obdobnej veci konštatoval existenciu vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v tom, že súd nepripustil zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa z dôvodu výmazu pôvodného navrhovateľa z obchodného registra pred rozhodnutím súdu o zmene účastníka konania. Podľa jeho názoru najvyšší súd s týmto rozhodnutím potvrdil názor o prípustnosti zmeny účastníka konania potom, čo pôvodný účastník zanikol, avšak návrh na zmenu bol podaný ešte pred zánikom účastníka. K tomuto dovolací súd uvádza, že medzi predmetným prípadom a prípadom, ktorý riešil najvyšší súd v konaní pod sp. zn. 1 ObdoV 45/2007 je jeden podstatný rozdiel, ktorý spočíva v tom, že v predmetnej veci návrh na zmenu účastníka konania nepodal doterajší účastník konania, ale osoba, ktorá o sebe tvrdí, že na ňu prešlo právo z exekučného titulu. Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. je aj taká osoba oprávnená navrhnúť zmenu účastníka, pričom v návrhu je inkorporovaný aj jej súhlas so vstupom do konania na strane oprávneného. Súhlas povinného sa nevyžaduje bez ohľadu na to, či sa navrhuje zmena oprávneného alebo povinného. Preto súd ani nezisťuje stanovisko tejto osoby k navrhovanej zmene účastníka. Iná je však situácia v prípade oprávneného ako osoby, ktorá svojím návrhom na vykonanie exekúcie iniciovala začatie exekučného konania. V súlade

s dispozičnou zásadou, ktorá ovláda aj exekučné konanie platí, že oprávnený musí s navrhovanou zmenou účastníka súhlasiť. Nie je mysliteľné, aby súd pripustil zmenu oprávneného účastníka konania bez jeho vedomia, alebo dokonca proti jeho vôli. Preto je potrebné, aby v prípade, keď zmenu navrhuje osoba, ktorá mala vstúpiť na miesto oprávneného, si súd vyžiadal stanovisko oprávneného, teda toho, kto má z konania vystúpiť. V prejednávanej veci takéto stanovisko nebolo možné zabezpečiť vzhľadom k tomu, že pôvodne oprávnený zanikol bez právneho nástupcu. V prípade, ktorý najvyšší súd prejednával pod sp. zn. 1 ObdoV 45/2007 podal návrh na zmenu navrhovateľa sám navrhovateľ skôr, ako bol vymazaný z obchodného registra. Prejavil tým vôľu vystúpiť z konania a ďalej nebyť účastníkom konania. Preto dovolací súd mohol konštatovať: „ak miesto doterajšieho navrhovateľa sa uvoľnilo pred skončením konania, dôvodne na jeho miesto môže vstúpiť dovolateľ, ktorý túto vôľu prejavil ešte v čase, keď navrhovateľ existoval“.

V predmetnej veci v čase, keď pôvodne oprávnený ešte existoval, tento sám nepodal návrh na zmenu oprávneného, ktorý by spĺňal kritériá podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. a ako vyplýva z vyššie uvedeného výkladu, oznámenie spoločnosti Inkaso Pohľadávok, spol. s r.o. z 15. marca 2006 adresované súdnemu exekútorovi, nebolo spôsobilé privodiť zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávneného. Kvalifikovaný návrh na zmenu oprávneného bol súdu doručený až v čase, keď pôvodný oprávnený už neexistoval. Preto ak prvostupňový súd takýto návrh zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, neodňali súdy svojím postupom účastníkovi konania možnosť konať pred súdom ani právo na spravodlivý súdny proces a prístup k súdu.

Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietkami dovolateľa o údajnej nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd podľa jeho názoru neodpovedal na podstatné a právne významné dôvody odvolania, ale sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p., keď skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa doplnením ďalších dôvodov, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany odvolateľa, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovené jeho návrhu na zmenu oprávneného. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek dovolateľa.

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 78/2005 potvrdil, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá dať odpoveď na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa názoru dovolacieho súdu, skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v posudzovanom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok spĺňa požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia.

Keďže ustanovenia § 237, § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. júna 2012 sp. zn. 8 CoE 76/2012 nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

V dovolacom konaní vzniklo povinnému právo na náhradu trov dovolacieho konania proti dovolateľovi, ktorý úspešný nebol (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní návrh na ich priznanie nepodal (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová